

Základná škola s materskou školou, Považská Teplá 181, Považská Bystrica

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE 1. A 2. STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Názov: Škola v náručí prírody

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: ISCED 1   Dĺžka štúdia: 4-ročná
Stupeň vzdelania: ISCED 2   Dĺžka štúdia: 5-ročná
Vyučovací jazyk: slovenský
Študijná forma: denná
Druh školy: štátna

Predkladateľ

Názov školy: Základná škola s materskou školou, Považská Teplá 181, Považská Bystrica
Adresa: Považská Teplá 181, 017 05 Považská Bystrica 5
IČO: 42276632
Riaditeľka školy: Mgr. Zuzana Hoblíková
Zástupkyňa RŠ pre ZŠ: Ing. Jana Budayová
Koordinátorka pre tvorbu ŠkVP: PaedDr. Jana Vavreková
Asistentka koordinátorky pre tvorbu ŠkVP pre 1. stupeň: Mgr. Erika Mayerová
Ďalšie kontakty: telefón: 042/4381192, mobil: 0911225130, fax: 042/4381192
e-mail: zspovazskatepla@stonline.sk

Zriaďovateľ

Názov: Mesto Považská Bystrica
Adresa: Centrum 2/3, 017 13 Považská Bystrica
Kontakty: telefón: 042/4305213, 042/4305214, 042/4305215

Platnosť dokumentu: od 1. septembra 2009

Podpis riaditeľky školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Revidovanie		
Platnosť ŠkVP od	1.9.2009	
Revidovanie		<p>V školskom učebnom pláne pre 1. ročník sú tieto zmeny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • matematika má zvýšenú hodinovú dotáciu na 5 hodín za 1 týždeň; • výtvarná výchova má zníženú hodinovú dotáciu na 1 hodinu za 1 týždeň. <p>V školskom učebnom pláne pre 5. ročník sú tieto zmeny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvý cudzí jazyk má zníženú hodinovú dotáciu na 4 hodiny za 1 týždeň; • pribudla vzdelávacia oblasť Človek a svet práce s predmetom tvorba životného prostredia s 1 hodinou za týždeň. <p>Učebný plán bol doplnený o 2. a 6. ročník, takisto aj prílohy boli doplnené o predmety obsiahnuté v učebnom pláne.</p>
Platnosť ŠkVP od	1.9.2010	
Revidovanie		<p>V školskom učebnom pláne pre 6. ročník sú tieto zmeny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhý cudzí jazyk sa podľa odporúčania MŠ SR nebude vyučovať; • predmet dejepis má zvýšenú hodinovú dotáciu na 2 hodiny za 1 týždeň; • predmet biológia má zvýšenú hodinovú dotáciu na 2 hodiny za 1 týždeň. <p>Učebný plán bol doplnený o 3. a 7. ročník, takisto aj prílohy boli doplnené o predmety obsiahnuté v učebnom pláne.</p>
Platnosť ŠkVP od	1.9.2011	
Revidovanie		Školské učebné plány ISCED 1 a ISCED 2 boli zmenené podľa nových štátnych rámcových plánov – vid' časť III. Školský vzdelávací program, kapitola 1. Učebné plány, podkapitola 1.1. Rámcový učebný plán a 1.2. Školský učebný plán.
Platnosť ŠkVP od	1.9.2012	
Revidovanie		Školské učebné plány ISCED 1 a ISCED 2 boli zmenené vo viacerých ročníkoch – vid' časť III. Školský vzdelávací program, kapitola 1. Učebné plány, podkapitola 1.2. Školský učebný plán. Ciele priezrových tém boli inovované – vid' časť III. Školský vzdelávací program, kapitola Priezrové témy, podkapitola 2.2. Charakteristiky a ciele priezrových tém
Platnosť ŠkVP od	1.9.2014	
Revidovanie		<p>V školskom učebnom pláne pre 4. ročník sú tieto zmeny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prírodoveda má zvýšenú hodinovú dotáciu na 2 hodiny za 1 týždeň; • prosociálna výchova sa zrušila, <p>Finančná gramotnosť bola na základe metodiky vydanej MŠVVaŠ SR inovovaná ako projektové vyučovanie pre 1. a 2. stupeň.</p>
Platnosť ŠkVP od	1.9.2015	
Revidovanie		<p>1. a 5. ročník postupuje podľa inovovaného ŠkVP.</p> <p>V školskom učebnom pláne pre 6. ročník sú tieto zmeny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • matematika má zvýšenú hodinovú dotáciu na 5 hodín za 1 týždeň; • prosociálna výchova sa zrušila.
Platnosť ŠkVP od	1.9.2017	

Revidovanie		<p>1. V zmysle DODATKU MŠVVaŠ sú v školskom učebnom pláne v 9. ročníku tieto zmeny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počet povinných hodín za 5.-9. ročník v predmete dejepis sa zvýšil na 7 hodín; • počet voliteľných hodín za 5.-9. ročník sa znížil na 30 hodín. <p>2. V zmysle zákona č. 182/2017 sú zo ŠkVP vypustené tri kapitoly:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika pedagogického zboru (I.3), • Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní (I.9), • Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a ostatných zamestnancov (I.10).
--------------------	--	---

I. Všeobecná charakteristika školy

---

1 Veľkosť školy

Typ školy: plnoorganizovaná základná škola

Počet tried: v každom ročníku po jednej triede: 1. stupeň – 4 triedy, 2. stupeň – 5 tried

Umiestnenie školy: ZŠ ako súčasť ZŠsMŠ sa nachádza v mestskej časti Považská Teplá, je spádovou školou pre obce Záskanie, Kostolec a Vrchteplá. Materiálne, priestorové, technické a hygienické vybavenie školy je na primeranej úrovni. V areáli školy sa nachádza veľká, dobre vybudovaná športová hala, futbalové a hokejbalové ihrisko, školský pozemok, sad a hvezdáreň. V blízkosti sa nachádza Národná prírodná rezervácia Manínska tiesňava.

2 Charakteristika žiakov

ZŠ navštevujú prevažne žiaci z mestskej časti Považská Teplá a z obcí Záskanie, Kostolec a Vrchteplá. Žiakom zo spádových obcí sa preplácajú cestovné náklady vo výške ceny hromadnej dopravy na dopravu do a zo školy.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú zaradení do tried ZŠ. Výchovný poradca poskytuje týmto žiakom, rodičom/zákonným zástupcom a učiteľom poradenstvo pri riešení ich osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych a sociálnych potrieb v spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradňou a inými odborníkmi.

3 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Vedenie ZŠ spolupracuje s viacerými subjektmi a udržiava kontakty s rodičmi, mestom a výborom mestskej časti, občianskymi združeniami, ZO SZPP, farským úradom, Klubom slovenských turistov Manín, hasičským zborom v Považskej Teplej, miestnou organizáciou Červeného kríža a i.

Rada školy pri Základnej škole s materskou školou, Považská Teplá 181, Považská Bystrica bola ustanovená v zmysle § 24 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po voľbách dňa 01.10.2012. Funkčné obdobie začalo dňom 01.10.2012 na obdobie 4 rokov. Rada školy má 11 členov, z toho 4 za rodičov, 2 za pedagogických zamestnancov, 1 za nepedagogických zamestnancov a 4 delegovaných za zriaďovateľa. Zasadá podľa plánu štyrikrát ročne.

Všetci rodičia sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na plenárnych a triednych schôdkach a konzultáciách s vyučujúcimi. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi. Sme otvorení pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Jednou z hlavných úloh školy je otvorenie spolupráce s rodičmi na školskom vzdelávacom programe.

ZRŠ sa podieľa na aktivitách organizovaných školou, napr.: karneval, MDD, Juniáles a pod.

ZŠ v spolupráci s výborom mestskej časti pripravuje kultúrne programy pri rôznych príležitostiach, napr.: hodové slávnosti, posedenie pre jubilantov, posedenie pre zdravotne postihnutých, Deň hasičov, Deň matiek, Deň susedov v meste, stavenie mája, kladenie vencov k pamätnej tabuli Martina Kukučina a pod.

ZŠ spoluorganizuje s Klubom slovenských turistov Manín turistický pochod Jilemnického 25-ka.

ZŠ v spolupráci s atletickým oddielom Olympia a CVČ organizuje v telocvični školy celookresnú súťaž v skoku do výšky – Považskobystrická latka.

ZŠ sa pravidelne zúčastňuje akcií organizovaných školskými výchovno-vzdelávacími zariadeniami (CVČ), školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie a mestskou políciou.

4 Vyučovací jazyk školy

Vyučovací jazyk školy: slovenský jazyk

5 Organizačné formy a metódy vyučovania

Voľba vyučovacích metód, foriem a techník je v kompetencii učiteľa. Hlavným kritériom ich výberu je miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa. Žiaduce je vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce

a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy a formy sú veku primerané, podporujú a rozvíjajú motiváciu, tvorivé činnosti, myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj realizujeme stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou ich individuálnych schopností. Dôležitým je pre nás orientácia na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Snažíme sa dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Všímame si ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjame ho do maximálnej nožnej miery. Preferujeme samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Žiaci majú o túto oblasť veľký záujem. Zapájame sa do viacerých enviroprojektov.

6 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

ZŠ sa nachádza v strede mestskej časti Považská Teplá. Tvorí ju jednoposchodová budova školy, viacúčelová budova telocvične a veľký školský areál s príslušenstvom. Priestorové a materiálne podmienky školy vyhovujú požiadavkám výchovno-vzdelávacieho procesu.

Pre vedenie školy a pedagogických zamestnancov sú zriadené: riaditeľňa, zborovňa, miestnosť pre zástupcu RŠ pre ZŠ a výchovného poradcu.

Pre nepedagogických zamestnancov sú zriadené: miestnosť pre ekonómku, upratovačky a školníka.

ZŠ má klasické triedy a odborné učebne: počítačová učebňa, školské dielne, školská kuchynka, telocvičňa, posilňovňa. V budove školy sú: učiteľská a žiacka knižnica s čítárňou, miestnosť pre školský klub detí, sklad učebníc, archív, sklady učebných pomôcok, kabinety. Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné učebné pomôcky dopĺňať, obnovovať a vymieňať za modernejšie. V suteréne sa nachádzajú šatne žiakov, dielňa a kotolňa. Hygienické zariadenia sú v dobrom stave.

V areáli školy je futbalové ihrisko, hokejbalové ihrisko – v zime využívané ako klzisko, pieskové doskočisko, školský dvor, školský sad, školské poličko, sklad na náradie, kompost aj hvezdáreň. Hvezdáreň dáva žiakom jedinečnú možnosť večerného pozorovania oblohy v prípade priaznivého počasia. V súlade s hlavnými cieľmi našej školy sa v budúcnosti chceme zamerať na dobudovanie školských ihrísk.

Žiaci sa stravujú v jedálni materskej školy, ktorá sa nachádza v tesnom susedstve.

7 Škola ako životný priestor

ZŠ a školský areál sú upravené a estetické. V priestoroch ZŠ sú umiestnené pravidelne aktualizované a obmieňané informačné tabule a nástenky, vo vstupnom priestore je inštalovaná výstavka s historickými údajmi o obci Považská Teplá a faktografickými údajmi o Národnej prírodnej rezervácii Manínska tiesňava. Blízkosť národnej prírodnej rezervácie umocňuje vytváranie silných citových väzieb žiakov k prírode a dáva priestor na rozvoj environmentálnej výchovy.

Čisté a pokojné vonkajšie okolie a tiež čisté a estetické priestory školy sa prenášajú aj do vnútornej priateľskej atmosféry medzi žiakmi a medzi žiakmi a pedagógmi.

8 Systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom kontroly a hodnotenia je poskytovať žiakom a rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol dané učivo, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu orientujeme na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania preverujeme, čo žiak vie a čo nevie alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, písomné práce a diktáty predpísané učebnými osnovami a pod.).

Skúšaním preverujeme výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní preverujeme výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a zistiť pokroky v snahe žiaka. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotí sa tiež prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosť využiť ich. Odlišujeme hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Prostredníctvom hodnotenia nerozdeľujeme žiakov na úspešných a neúspešných. Pri hodnotení žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami berieme do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia na jeho školský výkon.

Hodnotenie žiakov vyjadrujeme rôznymi formami: slovom, symbolom, známku. Hodnotenie zahŕňa aj ústne vyjadrenie pochvaly, povzbudenie, ale aj pokarhania. V rámci hodnotenia a klasifikácie preverujeme výsledky činnosti žiakov podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu a podľa podmienok stanovených školským zákonom. Maximálne sa využíva kladné hodnotenie ako pochvala, povzbudenie.

Hodnotíme nasledovné:

- Prácu v škole: pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomostí, zručností a kompetencií.
- Vzdelávacie výstupy: podľa kritérií hodnotenia.
- Domácu prípravu: formálne a podľa kritérií hodnotenia.
- Prácu žiakov: didaktické testy, písomné práce, diktáty, úlohy, cvičenia, projekty, skupinové projekty, prezentácie, praktické cvičenia, laboratórne cvičenia, súťaže, hry, výrobky, činnosti a pod.
- Správanie: v škole, na verejnosti, spoločenských aktivitách, súťažiach, výstavách a pod.

Hodnotenie a klasifikácia žiaka sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie. Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov. Celkové hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie a slovného hodnotenia z jednotlivých vyučovacích predmetov. Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení.

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k zníženiu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

Súčasťou hodnotenia je aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie orientujeme na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

9 Vnútroňný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola využíva štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie používame na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie používame na rozhodovanie. Vnútroňný systém kontroly sa zameriava hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálo-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť ekonómky, upratovačiek a školníka.

Hodnotenie zamestnancov sa zakladá na bodovom hodnotení, pričom sa vychádza z:

- pozorovania (hospitácie),
- rozhovoru,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.),
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,

- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenia pedagogických zamestnancov vedením školy,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“),
- hodnotenia učiteľov žiakmi.

10 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní. Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Používanie ďalších zdrojov umožňuje vytvoriť kvalitatívne nové prostredie zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní.

10.1 Žiaci so zdravotným znevýhodnením

ZŠ v Považskej Teplej je otvorená pre všetkých žiakov so zdravotným znevýhodnením. V posledných rokoch sme evidovali žiakov s telesným postihnutím, s poruchami učenia a správania, s poruchami pozornosti a aktivity a s intelektovým výkonom v hraničnom pásme. Na základe odporúčaní CPPPpP v Považskej Bystrici boli a sú žiaci so zdravotným znevýhodnením začlenení v bežnej triede ZŠ a zároveň sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci s výchovným poradcom a špeciálnym pedagógom.

Na škole pracuje kvalifikovaná výchovná poradkyňa. Zabezpečuje odborné vyšetrenia v CPPPpP v Považskej Bystrici, úzko spolupracuje so psychológom a špeciálnym pedagógom.

Nízky počet žiakov v triedach umožňuje vyššiu mieru individuálneho prístupu k žiakovi, čím sa zvyšuje efektívnosť práce.

Pri zabezpečovaní vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je nevyhnutná spolupráca školy a rodičov. Komunikácia s rodičmi je na veľmi dobrej úrovni, je otvorená a ústretová na oboch stranách.

Podľa potreby sme schopní zabezpečiť spoluprácu s logopédom, špeciálnym pedagógom, psychológom alebo odborným lekárom.

10.2 Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené prostredie definujeme ako prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne a jazykové podmienky nedostatočne stimuluje rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností jednotlivca, nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti. Patria sem žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný ako jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Škola spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici. Škola zabezpečuje pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia pomôcky v hodnote 16,60 €. Rodičia týchto žiakov majú možnosť požiadať zriaďovateľa o oslobodenie od platenia poplatku v školskom klube detí.

10.3 Žiaci s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Prítom nemusí ísť len o podporu mimoriadne

intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Škola sa zameriava na rozvoj intelektového, umeleckého a športového nadania u talentovaných žiakov. Úspešne sa zapájame do matematických, jazykových, športových, speváckych a recitačných súťaží.

Žiaci majú možnosť rozvíjať svoj talent v kvalitne vybavenej telocvični, posilňovni, na futbalovom a hokejbalovom ihrisku. V areáli školy je vybudovaná hviezdáreň, kde žiaci môžu spoznávať základy astronómie. Žiakom so záujmom o literatúru slúži čítareň s knižnými titulmi a časopismi, ktoré sa pravidelne aktualizujú. Vo výchovno-vzdelávacom procese i v záujmovej činnosti žiaci využívajú počítačovú učebňu, ktorá je vybavená kvalitnými informačno-komunikačnými technológiami.

V popoludňajších hodinách majú žiaci možnosť navštevovať krúžky s bohatým zameraním. Vedúcimi krúžkov sú prevažne pedagogickí zamestnanci školy, ale podľa možností aj športoví tréneri a rodičia.

II. Všeobecná charakteristika školského vzdelávacieho programu

---

1 Pedagogický princíp školy

Škola v náručí prírody

Vychádzajúc zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní budeme vo výchovno-vzdelávacom procese uplatňujeme nasledujúce **všeobecné princípy a ciele**.

1.1 Princípy výchovy a vzdelávania:

- rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie,
- rovnosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania,
- zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národnosťami a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- kontroly a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania,
- posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,
- vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti žiaka,
- zákazu všetkých foriem diskriminácie,
- zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní.

1.2 Ciele výchovy a vzdelávania umožňujúce žiakovi:

- získať vzdelanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní,
- získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti technických prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnosťami a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa o chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie,
- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast,
- zaviesť nové formy a metódy práce,
- skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami aj v zahraničí,
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka,

- formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
- vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.

Sledujúc víziu školy zameriavame sa vo výchovno-vzdelávacom procese na nasledujúce **špecifické ciele**:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu,
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti.

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a) **prípravu a tvorbu školského vzdelávacieho programu s cieľom:**

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka vytvorením jazykového laboratória a podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov cudzích jazykov,
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie informatiky a informatickej výchovy zabezpečením modernizácie počítačovej učebne a podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
- vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie vo vyučovaní,
- zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní;

b) **posilnenie úlohy a motivácie učiteľov, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:**

- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov;

c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka s cieľom:**

- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom – žiakom – rodičom,
- rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k vytváraniu správneho životného štýlu a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít;

d) **skvalitnenie spolupráce s rodičmi a inými subjektmi na princípe partnerstva s cieľom:**

- zapojiť rodičov do činnosti školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- rozvíjať spoluprácu s rôznymi subjektmi: mestom, výborom mestskej časti, občianskymi združeniami, ZO SZPP, farským úradom, Klubom slovenských turistov Manín, hasičským zborom v Považskej Teplej, miestnou organizáciou Červeného kríža a pod. so zameraním na zabezpečenie potrieb žiakov;

e) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:**

- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
- zmodernizovať počítačovú učebňu a školskú knižnicu,
- vytvoriť jazykové laboratórium,
- dobudovať športové ihriská,
- využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
- pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

2 Stupeň vzdelania a dĺžka štúdia

2.1 ISCED 1

Stupeň vzdelania: ISCED 1

Dĺžka štúdia: 4 roky

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania alebo adekvátom stupni viacročného gymnázia.

2.2 ISCED 2

Stupeň vzdelania: ISCED 2

Dĺžka štúdia: 5 rokov

Žiak po absolvovaní nižšieho sekundárneho vzdelania získa vysvedčenie s doložkou – so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou. Tým splní podmienku na pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni (na všeobecnovzdelávacom alebo odbornovzdelávacom type vzdelávania), v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie (povinnú školskú dochádzku).

3 Zameranie školy

Zameranie ZŠ vychádza z materiálo-technických, priestorových a personálnych podmienok.

Škola má vynikajúce predpoklady na **rozvoj športu** vzhľadom na priestranné priľahlé plochy v školskom areáli s ihriskami a veľkú rozlohu telocvične. Škola podporuje žiakov v športových aktivitách a získava ich pre šport a zdravý životný štýl. Vo všetkých ročníkoch je posilnená oblasť zdravie a pohyb (predmet telesná výchova/telesná a športová výchova) a sú podporované športové krúžky.

Vhodné podmienky sú aj na **rozvoj environmentálnych kompetencií** žiakov. Nádherná okolitá príroda národnej prírodnej rezervácie poskytuje pramene na hľadanie, objavovanie, skúmanie, monitorovanie, zaznamenávanie, spracúvanie a vyhodnocovanie získaných informácií. Ponúka množstvo námetov pre pedagógov, ako žiakov viesť k poznaniu a ochrane prírody. Posilnené sú vzdelávacie oblasti príroda a spoločnosť/človek a príroda (predmety: prírodoveda, vlastiveda, biológia, chémia), v oblasti človek a svet práce je pridaný predmet tvorba životného prostredia.

Škola pripravuje žiakov na ďalšie štúdium a prax, preto podporuje orientáciu aj smerom na **rozvoj jazykových a komunikačných kompetencií** žiakov. Vzhľadom na dôležitosť komunikácie v materinskom a tiež v cudzích jazykoch je posilnená oblasť jazyk a komunikácia vo všetkých ročníkoch (predmety: slovenský jazyk a literatúra a anglický jazyk).

Význam pre budúce uplatnenie sa žiakov má i zameranie na **rozvoj informačno-komunikačných kompetencií**. Vo vzdelávacej oblasti matematika a práca s informáciami je posilnený nielen predmet matematika, ale aj informatika. Žiaci môžu hravou formou rozvíjať svoje informačno-komunikačné kompetencie aj v záujmových krúžkoch.

Dôraz škola kladie na **osobnostný rozvoj** žiakov. Vo vzdelávacej oblasti človek a hodnoty je pridaný predmet prosociálna výchova na 2. stupni, ktoré sa zameriavajú na osobnosť, hodnoty, medziľudské vzťahy, empatiu a prosociálnosť.

4 Profil absolventa

Absolvent našej školy by mal byť osobnosťou rozvinutou po všetkých stránkach, mal by byť vyrovnaný, čestný a charakterný, mal by svojim vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, rešpektovať všeľudské etické hodnoty, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach, mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín, dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, ovládať dva svetové jazyky, mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený na ďalšie štúdium a prax, uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život.

4.1 Profil absolventa ISCED 1

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Získal predpoklady pre to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby bol dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať. Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňov vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

a) sociálne komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií;

b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov;

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmickeho myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT;

d) kompetencia učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,

- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
  - uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok;
- e) **kompetencia riešiť problémy**
- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
  - pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
  - pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom;
- f) **osobné, sociálne a občianske kompetencie**
- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
  - uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
  - dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
  - uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
  - dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
  - uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
  - má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
  - dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadiami a postupmi pri spoločnej práci,
  - uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva, k dobrým medziľudským vzťahom;
- g) **kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
  - dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky,
  - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
  - cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
  - rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
  - ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
  - pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
  - správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciám,
  - má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

4.2 Profil absolventa ISCED 2

Profil absolventa je založený na kľúčových kompetenciách, ktoré zahrňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote. Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania. Jednotlivé kľúčové spôsobilosti sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebazvedávania, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

a) kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,

- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
  - dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
  - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti;
- b) sociálne komunikačné kompetencie**
- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
  - efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
  - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
  - dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
  - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti;
- c) kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**
- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
  - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
  - používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov;
- d) kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií**
- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
  - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
  - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
  - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
  - dokáže využívať IKT pri vzdelávaní;
- e) kompetencia riešiť problémy**
- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
  - je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
  - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
  - má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov;
- f) kompetencie občianske**
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
  - vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
  - uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
  - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
  - má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia;
- g) kompetencie sociálne a personálne**
- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť, nezávislosť ako člen celku,
  - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
  - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
  - dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory, chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti,

- dokáže do určitej miery odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch;

h) kompetencie pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach;

i) kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, navrhovať nové úlohy, riešenia,
- dokáže plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote;

j) kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

III. Školský vzdelávací program

---

1 Učebné plány

1.1 Štátny rámcový učebný plán – ŠtRUP

1.1.1 ISCED 1

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín za 1. - 4. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	26
	Prvý cudzí jazyk/anglický jazyk	6
Matematika a práca s informáciami	Matematika	14
	Informatická výchova	3
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	3
	Vlastiveda	3
Človek a hodnoty	Etická výchova/Náboženská výchova	4
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	4
	Hudobná výchova	4
Zdravie a pohyb	Telesná výchova/Športová príprava	8
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1
Povinné hodiny spolu		76
Disponibilné hodiny spolu		20
Hodiny spolu		96

1.1.2 ISCED 2

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Počet hodín za 5. - 9. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	23
	Prvý cudzí jazyk	15
	Druhý cudzí jazyk	4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	19
	Informatika	2
Človek a spoločnosť	Dejepis	7
	Geografia	5
	Občianska náuka	4
Človek a príroda	Biológia	5
	Fyzika	5
	Chémia	4
Človek a hodnoty	Etická výchova/Náboženská výchova	4
	Svet práce	1
	Technika	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	3
	Hudobná výchova	3
	Výchova umením	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	10
Povinné hodiny spolu		116
Disponibilné hodiny spolu		30
Hodiny spolu		146

1.2 Školský učebný plán – ŠkUP

1.2.1 ISCED 1

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Ročníky				Spolu hodín za 1. - 4. ročník	
		1.	2.	3.	4.	ŠkUP	ŠtRUP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	10	9	8	7	34	26
	1. Anglický jazyk	1	1	3	3	8	6
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	4	4	16	14
	Informatická výchova	-	1	1	1	3	3
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	1	2	2	6	3
	Vlastiveda	-	1	1	2	4	3
Človek a hodnoty	Etická/náboženská výchova	1	1	1	1	4	4
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	4	4
	Hudobná výchova	1	1	1	1	4	4
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	3	3	3	3	12	8
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	-	-	-	1	1	1
Spolu hodín		22	23	25	26	S: 96	P: 76 D: 20 S: 96

1.2.2 ISCED 2

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Ročníky					Spolu hodín za 5. - 9. ročník	
		5.	6.	7.	8.	9.	ŠkUP	ŠtRUP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	5	5	25	23
	1. Anglický jazyk	4	4	4	4	4	20	15
	2. Nemecký jazyk	-	-	-	2	2	4	4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	5	5	5	5	24	19
	Informatika	1	1	1	-	-	3	2
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	2	1	2	3	9	7
	Geografia	2	1	1	1	1	6	5
	Občianska náuka	1	1	1	0,5	0,5	4	4
Človek a príroda	Biológia	1	1	2	2	1	7	5
	Fyzika	-	1	1	2	1	5	5
	Chémia	-	1	1	1	2	5	4
Človek a hodnoty	Etická/náboženská výchova	1	1	1	1	1	5	4
	Prosociálna výchova	1	-	1	-	-	2	-
Človek a svet práce	Tvorba životného prostredia	1	1	-	-	-	2	-
	Svet práce	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	1
	Technika	-	-	0,5	0,5	0,5	1,5	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	-	-	3	3
	Hudobná výchova	1	1	1	-	-	3	3
	Výchova umením	-	-	-	0,5	0,5	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	3	3	3	3	3	15	10
Spolu hodín		27	29	30	30	30	S:146	P: 116 D: 30 S: 146

Vysvetlivky:

P = povinné hodiny
D = disponibilné hodiny
S = spolu

ŠkVP = školský vzdelávací program
ŠtVP = štátny vzdelávací program

Poznámky k učebným plánom ISCED 1 a ISCED 2

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch presne ustanovujú učebné plány ŠkVP. Taktiež celkový počet hodín je presne daný.
- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na BOZP.
- Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu.
- Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú v skupinách podľa záujmu žiakov.
- Predmet prvý cudzí jazyk sa vyučuje jazyk anglický a druhý cudzí jazyk sa vyučuje nemecký jazyk.
- Predmet telesná výchova sa v 1. – 4. ročníku vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne.
- Predmet telesná a športová výchova v 5. – 9. ročníku sa vyučuje v skupinách vytvorených spojením žiakov 5., 6. a 8. ročníka, 7. a 9. ročníka. Triedy sa spájajú a delia na skupiny chlapcov a skupiny dievčat.
- Predmet výtvarná výchova sa v 5. – 7. ročníku vyučuje v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň, rovnako aj predmety tvorba životného prostredia, svet práce a technika.
- Prierezová téma ochrana života a zdravia sa realizuje na 1. stupni formou didaktických hier a na 2. stupni formou účelových cvičení.
- Prierezová téma regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa realizuje podľa vypracovaného plánu.
- Prierezová téma dopravná výchova sa realizuje podľa vypracovaného plánu.
- Finančná gramotnosť sa realizuje formou projektového vyučovania podľa vypracovaného plánu.
- Žiaci absolvujú exkurzie na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných na vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a vychádzajú z požiadaviek učebných osnov školského vzdelávacieho programu.
- Pre žiakov 1. – 4. ročníka sa v školskom roku môže organizovať jeden jednodňový výlet, pre žiakov 5. – 9. ročníka dva jednodňové výlety alebo jeden dvojdný výlet. Žiakom 5. – 9. ročníka možno školský výlet predĺžiť o dva dni pracovného pokoja.
- Plavecký výcvik sa organizuje v rozsahu piatich pracovných dní alebo 20 vyučovacích hodín.
- Lyžiarsky výcvik sa organizuje formou sústredenej päťdňovej výchovno-vzdelávacej činnosti v období mesiacov december až apríl v závislosti od záujmu žiakov.
- Žiaci absolvujú vybrané kultúrne podujatia na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných na vyučovaní a na rozvoj ich estetického cítenia.
- Žiaci ďalej absolvujú vybrané aktivity, ktoré slúžia na plnenie cieľov výchovy a vzdelávania v súlade so školským vzdelávacím programom.

2 Prierezové témy

2.1 Začlenenie prierezových tém

Multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, environmentálna výchova a tvorba projektu a prezentačné zručnosti sú začlenené do učebných osnov daných predmetov v primárnom a sekundárnom vzdelávaní.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa realizuje podľa vypracovaného plánu pre primárne a sekundárne vzdelávanie.

Dopravná výchova sa realizuje podľa vypracovaného plánu formou návštev DDI – v primárnom vzdelávaní, a počas realizácie teoretickej časti OZO – v primárnom a sekundárnom vzdelávaní.

Ochrana života a zdravia sa realizuje podľa vypracovaného plánu formou didaktických hier – v primárnom vzdelávaní, a účelových cvičení – v nižšom sekundárnom vzdelávaní.

Finančná gramotnosť sa realizuje podľa vypracovaného plánu formou projektového vyučovania v primárnom a sekundárnom vzdelávaní a začlenením do učebných osnov OBN v 5. a 9. ročníku.

Tabuľka začlenenia prierezových tém do jednotlivých predmetov

Prierezová téma	Predmety/forma
Multikultúrna výchova – MUV	SJL, ANJ, NEJ, HUV, DEJ, GEO
Osobnostný a sociálny rozvoj – OSR	OBN, ETV, PRV
Mediálna výchova – MDV	INF, IFV, ETV, PRV
Environmentálna výchova – ENV	PDA, VLA, BIO, GEO, TŽP, SVP, TEH
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TBZ	predmety, v ktorých sa tvoria projekty
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra – RLK	SJL, PDA, VLA, GEO, DEJ, OBN, ANJ, HUV, VYV, PVC, TŽP
Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke – DVA	1. stupeň: DDI v Považskej Bystrici 1. a 2. stupeň: počas realizácie OZO
Ochrana života a zdravia – OZO	1. stupeň: 1x ročne (jar), teoretická časť a didaktické hry 2. stupeň: 2x ročne (jeseň, jar), teoretická časť a účelové cvičenie v prírode
Finančná gramotnosť – FG	1. a 2. stupeň: projektové vyučovanie 1x ročne 5. a 9. ročník: OBN

2.2. Charakteristiky a ciele prierezových tém

Multikultúrna výchova – MUV

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

ISCED 1

1. Rozvíjať poznanie a chápanie spolužitia rôznych etníc a kultúrnej rozmanitosti.
2. Rozvíjať poznanie a rešpektovanie rôznych kultúr cez medziludskú toleranciu, spoluprácu a komunikácie s príslušníkmi rôznych kultúr.
3. Rozvíjať a upevňovať prosociálne správanie.
4. Rozvíjať poznanie a chápanie zvykov a tradícií.

ISCED 2

1. Spoznať históriu, zvyky, tradície rôznych kultúr.
2. Rozvíjať chápanie a akceptáciu iných kultúr.
3. Rozvíjať medziludskú toleranciu, rasovú znášanlivosť a rovnoprávny prístup k všetkým žiakom pochádzajúcich z rôzneho sociálneho a kultúrneho zázemia.
4. V školskom prostredí rozvíjať pozitívne medziludské vzťahy.
5. Chápať kultúru ako spôsob sebayjadrenia.

Mediálna výchova – MDV

Cieľom prierezovej témy mediálna výchova je rozvinúť schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi, spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, schopnosť vytvoriť si vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií, schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať. Hlavným cieľom mediálnej výchovy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií – t. z. schopnosti prijímať, analyzovať a hodnotiť širokú škálu mediálnych obsahov. Na základe získaných vedomostí o médiách potrebných pre získanie kritického odstupu od nich, dokázať prehodnotiť svoj vzťah k nim, reflektovať svoje návyky využívania médií, maximálne využívať pozitívny prínos ich produktov k rozvoju svojej osobnosti ako aj eliminovať ich negatívne vplyvy na svoju osobnosť.

ISCED 1

1. Poznať druhy médií, funkcie médií a ich produkty.
2. Rozvíjať schopnosť uvedomiť si pozitívne a negatívne mediálne vplyvy.
3. Rozvíjať schopnosti, vedomosti a zručnosti potrebných na tvorbu mediálnych produktov.
4. Ovládať zásady správania sa v prostredí internetu a dokázať sa v ňom bezpečne orientovať (ovce.sk).

ISCED 2

1. Ovládať zásady správania sa v prostredí internetu a dokázať sa v ňom bezpečne orientovať.
2. Rozumieť rizikám, ktoré sa v prostredí internetu nachádzajú, uvedomiť si úskalia využívania internetu na medzosobnú komunikáciu (chat, sociálne siete – facebook a pod.).
3. Kriticky posudzovať štýl informovania v médiách (periodickej tlači v zmysle vierohodnosti informácií), rozvíjať schopnosť vytvoriť si vlastný názor na prijímanie informácií (vymenovať pozitíva i negatíva internetu), identifikovať prvky bulvarizácie v bulvárnych médiách a v „serióznej“ tlači, televízii, časopise.

Osobnostný a sociálny rozvoj – OSR

Cieľom prierezovej témy osobnostný a sociálny rozvoj je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

ISCED 1

1. Rozvíjať sebareflexiu (rozmyšľať o sebe) a seba vzdelávanie.
2. Posilňovať sebaúctu sebadôveru a zodpovednosť.
3. Osvojovať si a chápať práva detí a rešpektovanie povinností.
4. Rozvíjať a upevňovať medziľudské vzťahy v triede, v škole, v rodine.
5. Podporovať prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok.

ISCED 2

1. Rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), seba poznávanie, sebaúctu.
2. Rozvíjať u žiakov sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie.
3. Kultivovane uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.
4. Pestovať a posilňovať kvalitné medziľudské vzťahy.
5. Podporovať prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Environmentálna výchova – ENV

Cieľom prierezovej témy environmentálna výchova je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu, rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu, rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni, pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu, vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská, využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

ISCED 1

1. Ochrana prírody a krajiny

- 1.1. Les (význam, ekosystém, negatívne dôsledky odlesňovania).
- 1.2. Pole (význam, spôsoby hospodárenia na poli, okolie polí).
- 1.3. Vodné zdroje – hospodárenie.
- 1.4. Ľudské sídlo – mesto – dedina (umelý ekosystém, funkcia).
- 1.5. Urbanizácia – vplyv na prírodu a krajinu.

2. Zložky životného prostredia

- 2.1. Voda (význam, kolobeh vody, ochrana).
- 2.2. Ovzdušie (význam, klimatické zmeny, zdroje znečistenia).
- 2.3. Pôda (význam, ochrana).
- 2.4. Zachovanie biodiverzity (význam druhovej rozmanitosti, ochrana).

3. Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana

- 3.1. Význam prírodných zdrojov pre človeka.
- 3.2. Obnoviteľné prírodné zdroje.
- 3.3. Neobnoviteľné prírodné zdroje.
- 3.4. Využívanie alternatívnych zdrojov energie.

4. Ľudské aktivity a problémy životného prostredia

- 4.1. Poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie (význam, vývoj, vplyv).
- 4.2. Priemysel a životné prostredie (vplyv priemyslu na prostredie).
- 4.3. Odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi.
- 4.4. Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok.

5. Vzťah človeka k prostrediu

- 5.1. Naše mesto, obec (prírodné zdroje, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana).
- 5.2. Naš životný štýl (spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie).
- 5.3. Prostredie a zdravie.

ISCED 2

1. Rozvíjať spôsobilosti žiaka, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu.
2. Rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni.
3. Rozvíjať schopnosť chápať sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu.
4. Rozvíjať schopnosť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská.
5. Poznávať a využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce.
6. Osvojiť si vnímanie života ako najvyššej hodnoty.
7. Rozvíjať poznanie a chápanie významu udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti.

8. Posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – TBZ

Cieľom prierezovej témy tvorba projektu a prezentačné zručnosti je rozvíjať u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť a pod.

ISCED 1

1. Rozvíjať schopnosť komunikovať a argumentovať medzi sebou (riešiť problémy), spolupráca v skupine (tvorba produktu).
2. Rozvíjať schopnosť pracovať s informáciami, využívať svoje schopnosti.
3. Rozvíjať schopnosť prezentovať sám seba a svoju prácu.

ISCED 2

1. Získavať potrebné informácie, používať ich, pracovať s nimi, spracovať ich a prezentovať svoju prácu písomne.
2. Získavať potrebné informácie, používať ich, pracovať s nimi, spracovať ich a prezentovať svoju prácu verbálne.
3. Využívať nástroje IKT, získavať rôzne typy informácií, zhromažďovať ich, triediť a kultivovane prezentovať svoje produkty.

Finančná gramotnosť – FG

Cieľom tejto prierezovej témy je, aby žiak využil poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov a zistil celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Problematika finančnej gramotnosti sa realizuje formou projektového vyučovanie podľa vypracovaného plánu pre ISCED 1 a ISCED 2 a začlenením do učebných osnov OBN v 5. a 9. ročníku.

ISCED 1 a ISCED 2

1. Človek vo sfére peňazí.
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie zodpovedností.
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca.
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi.
5. Úver a dlh.
6. Sporenie a investovanie.
7. Riadenie rizika a poistenie.